



Briselē, 2022. gada 13. jūnijā  
(OR. fr, en)

9749/22

ECOFIN 543  
UEM 147  
SOC 338  
EMPL 220  
COMPET 441  
ENV 538  
EDUC 211  
RECH 334  
ENER 249  
JAI 803  
GENDER 83  
ANTIDISCRIM 63  
JEUN 94  
SAN 338

#### PIEZĪME

---

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
K-jas dok. Nr.:	9406/22 - COM(2022) 615 final
Temats:	Ieteikums – PADOMES IETEIKUMS par Īrijas 2022. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Īrijas 2022. gada stabilitātes programmu

---

Pielikumā ir pievienots minētais Padomes ieteikuma projekts, kas ir pārskatīts un par ko ir panākta vienošanās dažādās Padomes komitejās, un kura pamatā ir Komisijas priekšlikums COM(2022) 615 final.

## PADOMES IETEIKUMS

### par Īrijas 2022. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Īrijas 2022. gada stabilitātes programmu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 2. punktu un 148. panta 4. punktu,

ņemot vērā Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (1997. gada 7. jūlijs) par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu <sup>1</sup> un jo īpaši tās 5. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1176/2011 (2011. gada 16. novembris) par to, kā novērst un koriģēt makroekonomisko nelīdzsvarotību <sup>2</sup>, un jo īpaši tās 6. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta rezolūcijas,

ņemot vērā Eiropadomes secinājumus,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Sociālās aizsardzības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas politikas komitejas atzinumu,

tā kā:

---

<sup>1</sup> OV L 209, 2.8.1997., 1. lpp.

<sup>2</sup> OV L 306, 23.11.2011., 25. lpp.

- (1) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241 <sup>3</sup>, ar ko tika izveidots Atveseļošanas un noturības mehānisms, stājās spēkā 2021. gada 19. februārī. Atveseļošanas un noturības mehānisms nodrošina finansiālu atbalstu reformu un investīciju īstenošanai, tādējādi radot Savienības finansētu fiskālo stimulu. Tas sekmē ekonomikas atveseļošanu un ilgtspējīgu un izaugsmi veicinošu reformu un investīciju īstenošanu, jo īpaši zaļās un digitālās pārkārtošanās veicināšanai, līdztekus stiprinot dalībvalstu tautsaimniecību noturību un potenciālo izaugsmi. Vidējā termiņā un ilgtermiņā tas palīdz arī stiprināt publisko finanšu ilgtspēju un sekmēt izaugsmi un darbvietu radīšanu. Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 11. panta 2. punktu 2022. gada jūnijā tiks atjaunināta katrai dalībvalstij paredzētā maksimālā finanšu iemaksa no Atveseļošanas un noturības mehānisma.

---

<sup>3</sup> Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu (OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp.).

- (2) Komisija 2021. gada 24. novembrī pieņēma gada ilgtspējīgas izaugsmes pētījumu, tādējādi uzsākot 2022. gada Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgadu. Pētījumā bija pienācīgi ņemtas vērā 2021. gada 7. maijā parakstītās Portu sociālās saistības turpināt īstenot Eiropas sociālo tiesību pīlāru, ko Eiropas Parlaments, Padome un Komisija izsludināja 2017. gada 17. novembrī. Eiropadome 2022. gada ilgtspējīgas izaugsmes pētījuma prioritātes apstiprināja 2022. gada 25. martā. Komisija 2021. gada 24. novembrī uz Regulas (ES) Nr. 1176/2011 pamata pieņēma arī brīdināšanas mehānisma ziņojumu, kurā Īrija bija minēta to dalībvalstu vidū, par kurām būs jāizstrādā padziļinātais pārskats. Tajā pašā dienā Komisija pieņēma arī ieteikumu attiecībā uz Padomes ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku un priekšlikumu attiecībā uz 2022. gada vienoto nodarbinātības ziņojumu, kurā analizēta nodarbinātības pamatnostādņu un Eiropas sociālo tiesību pīlāra principu īstenošana. Ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku <sup>4</sup> ("2022. gada ieteikums par eurozonu") Padome pieņēma 2022. gada 5. aprīlī un Vienoto nodarbinātības ziņojumu – 2022. gada 14. martā.

---

<sup>4</sup> Padomes Ieteikums (2022. gada 5. aprīlis) par eurozonas ekonomikas politiku (OV C 153, 7.4.2022., 1. lpp.).

- (3) Krievijas iebrukums Ukrainā globālās pandēmijas izskaņā ir būtiski mainījis ģeopolitisko un ekonomisko kontekstu. Iebrukuma ietekme uz dalībvalstu tautsaimniecībām izpaužas, *inter alia*, kā augstākas enerģijas, pārtikas un izejvielu cenas un vājākas izaugsmes izredzes. Enerģijas cenu pieaugums īpaši smagi skar visneaizsargātākās mājāsaimniecības, kuras ir nonākušas enerģētiskajā nabadzībā vai kurām tā draud, kā arī uzņēmumus, kurus visvairāk negatīvi ietekmē enerģijas cenu pieaugums. Turklāt Savienībā ierodas nepieredzēti daudz cilvēku, kuri bēg no Ukrainas. Krievijas agresijas kara radītās ekonomiskās sekas ir asimetriski ietekmējušas dalībvalstis. Šajā sakarā 2022. gada 4. martā ar Padomes Īstenošanas lēmumu (ES) 2022/382 <sup>5</sup> pirmo reizi tika piemērota Padomes Direktīva 2001/55/EK <sup>6</sup>, pārvietotajām personām no Ukrainas piešķirot likumīgas uzturēšanās tiesības Savienībā, kā arī piekļuvi izglītībai un apmācībai, darba tirgum, veselības aprūpei, mājoklim un sociālajai palīdzībai.

---

<sup>5</sup> Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2022/382 (2022. gada 4. marts), ar ko Direktīvas 2001/55/EK 5. panta nozīmē konstatē no Ukrainas pārvietoto personu masveida pieplūduma esamību un nosaka pagaidu aizsardzības ieviešanu (OV L 71, 4.3.2022., 1. lpp.).

<sup>6</sup> Padomes Direktīva 2001/55/EK (2001. gada 20. jūlijs) par obligātajiem standartiem, lai pārvietoto personu masveida pieplūduma gadījumā sniegtu tām pagaidu aizsardzību, un par pasākumiem, lai līdzsvarotu dalībvalstu pūliņus, uzņemot šādas personas un uzņemoties ar to saistītās sekas (OV L 212, 7.8.2001., 12. lpp.).

- (4) Ievērojot strauji mainīgo ekonomisko un ģeopolitisko situāciju, 2022. gada Eiropas pusgadā atsāksies ekonomikas un nodarbinātības politikas vispusīga koordinācija, kura līdztekus tiks pielāgota, ņemot vērā ar Atveseļošanas un noturības mehānisma īstenošanu saistītās prasības, kā skaidrots 2022. gada ilgtspējīgas izaugsmes pētījumā. Lai īstenotu Eiropas pusgada politikas prioritātes, ir svarīgi īstenot pieņemtos atveseļošanas un noturības plānus, jo ar šiem plāniem paredzēts īstenot visus 2019. un 2020. gada Eiropas pusgada ciklos sniegtos konkrētām valstīm adresētos ieteikumus vai to būtisku daļu. Atveseļošanas un noturības plānu pārskatīšanā, atjaunināšanā vai grozīšanā saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 14., 18. un 21. pantu, papildus citiem konkrētām valstīm adresētajiem ieteikumiem, kas sniegti līdz šādu pārskatītu, atjauninātu vai grozītu atveseļošanas un noturības plānu iesniegšanas dienai, joprojām vienlīdz aktuāli ir arī 2019. un 2020. gadā konkrētām valstīm adresētie ieteikumi.
- (5) Stabilitātes un izaugsmes pakta vispārējā izņēmuma klauzula darbojas kopš 2020. gada marta. Komisija savā 2021. gada 3. marta paziņojumā "Apritējis gads kopš Covid-19 uzliesmojuma: fiskālās politikas atbildes pasākumi" pauda viedokli, ka lēmums par vispārējās izņēmuma klauzulas deaktivēšanu vai turpmāku piemērošanu būtu jāpieņem vispārēja ekonomikas stāvokļa novērtējuma ietvaros, kurā būtisks kvantitatīvais kritērijs ir ekonomiskās aktivitātes līmenis Savienībā vai eurozonā salīdzinājumā ar pirmskrīzes līmeni (2019. gada beigās). Paaugstināta nenoteiktība un spēcīgi lejupvērsti riski, kas skar ekonomikas perspektīvu saistībā ar karu Eiropā, nepieredzēts enerģijas cenu kāpums un ieilguši piegādes ķēdes darbības traucējumi rada apstākļus, kuru dēļ ir attaisnojami Stabilitātes un izaugsmes pakta vispārējās izņēmuma klauzulas darbību pagarināt arī attiecībā uz 2023. gadu.

- (6) Ievērojot pieeju, kas izklāstīta Padomes 2021. gada 18. jūnija ieteikumā <sup>7</sup>, ar ko sniedz Padomes atzinumu par Īrijas 2021. gada stabilitātes programmu, vispārējo fiskālo nostāju pašlaik vislabāk var izmērīt kā izmaiņas primārajos izdevumos (atskaitot diskrecionāros ieņēmumu pasākumus un ar Covid-19 krīzi saistītos pagaidu ārkārtas pasākumus), bet ietverot no Atveseļošanas un noturības mehānisma un citu Savienības fondu neatmaksājamā atbalsta (dotācijām) finansētos izdevumus, attiecībā pret vidēja termiņa potenciālo izaugsmi <sup>8</sup>. Papildus atzinumam par vispārējo fiskālo nostāju, novērtējot, vai valsts fiskālā politika ir piesardzīga un vai tās struktūra spēs nodrošināt ilgtspējīgu atveseļošanu, kas būtu saskanīga ar zaļo un digitālo pārkārtošanos, uzmanība tiek pievērsta arī valsts finansētajiem <sup>9</sup> primārajiem kārtējiem izdevumiem (atskaitot diskrecionāros ieņēmumu pasākumus un ar Covid-19 krīzi saistītos pagaidu ārkārtas pasākumus) un investīcijām.

---

<sup>7</sup> Padomes Ieteikums (2021. gada 18. jūnijs), ar ko sniedz Padomes atzinumu par Īrijas 2021. gada stabilitātes programmu (OV C 304, 29.7.2021., 28. lpp.).

<sup>8</sup> Aplēses par fiskālo nostāju un tās komponentiem šajā ieteikumā ir Komisijas aplēses, kas balstītas uz pieņēmumiem, kuri ir Komisijas 2022. gada pavasara prognozes pamatā. Komisijas vidēja termiņa potenciālās izaugsmes aplēsēs nav iekļauta to reformu pozitīvā ietekme, kas paredzētas atveseļošanas un noturības plānā un var paātrināt potenciālo izaugsmi.

<sup>9</sup> Nefinansē no Atveseļošanas un noturības mehānisma dotācijām vai citiem Savienības fondiem.

- (7) Komisija 2022. gada 2. martā pieņēma paziņojumu, kurā sniegtas plašas norādes par fiskālo politiku 2023. gadā ("fiskālās norādes") un kura mērķis ir atbalstīt dalībvalstu stabilitātes un konverģences programmu sagatavošanu un tādējādi stiprināt politikas koordināciju. Pamatojoties uz 2022. gada ziemas prognozes makroekonomisko perspektīvu, Komisija atzīmēja, ka piemērota šķīstu pāreja no kopējās atbalstošās fiskālās nostājas 2020.–2022. gadā uz kopumā neitrālu kopējo fiskālo nostāju 2023. gadā, vienlaikus saglabājot gatavību reaģēt uz mainīgo ekonomisko situāciju. Komisija paziņoja, ka fiskālie ieteikumi 2023. gadam arī turpmāk būtu jādiferencē starp dalībvalstīm un tajos būtu jāņem vērā iespējamā pārrobežu blakusietekme. Komisija aicināja dalībvalstis atspoguļot norādes savās stabilitātes un konverģences programmās. Komisija apņēmas cieši uzraudzīt ekonomikas norises un pielāgot savas politikas norādes pēc vajadzības un ne vēlāk kā savā Eiropas pusgada pavasara paketē, kas sagatavota 2022. gada maija beigās.
- (8) Attiecībā uz fiskālajām norādēm fiskālajos ieteikumos 2023. gadam ir ņemta vērā ekonomikas perspektīvas pasliktināšanās, paaugstinātā nenoteiktība un papildu lejupvērstie riski, kā arī augstāka inflācija salīdzinājumā ar Komisijas 2022. gada ziemas prognozi. Ņemot vērā šos apsvērumus, fiskālajai reakcijai ir jāpalielina publiskās investīcijas, kas sekmēs zaļo un digitālo pārkārtošanos un enerģētisko drošību, un jā saglabā visneaizsargātāko mājāsaimniecību pirktspēja, lai mīkstinātu enerģijas cenu kāpuma ietekmi un palīdzētu ierobežot inflācijas otrreizējās ietekmes spiedienu, izmantojot mērķtiecīgus un pagaidu pasākumus. Fiskālajai politikai arī turpmāk jābūt dinamiskai, lai pielāgotos strauji mainīgajiem apstākļiem, tostarp izaicinājumiem, kuri attiecībā uz aizsardzību un drošību izriet no Krievijas agresijas kara pret Ukrainu, un dalībvalstīs tā ir jādiferencē atbilstīgi to fiskālajam un ekonomiskajam stāvoklim, tostarp ņemot vērā krīzes ietekmi uz tām un pārvietoto personu pieplūdumu no Ukrainas.

- (9) Īrija savu nacionālo atveseļošanas un noturības plānu saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 18. panta 1. punktu iesniedza Komisijai 2021. gada 28. maijā. Komisija atbilstoši Regulas (ES) 2021/241 19. pantam novērtēja atveseļošanas un noturības plāna atbilstību, efektivitāti, lietderīgumu un saskanīgumu, ņemot vērā minētās regulas V pielikumā izklāstītās novērtēšanas vadlīnijas. Padome 2021. gada 8. septembrī pieņēma Īstenošanas lēmumu par Īrijas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu <sup>10</sup>. Maksājuma daļas tiek darītas pieejamas ar nosacījumu, ka Komisija saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 24. panta 5. punktu ir pieņēmusi lēmumu, ar ko atzīst, ka Īrija ir apmierinoši izpildījusi attiecīgos atskaites punktus un mērķrādītājus, kas bija noteikti Padomes īstenošanas lēmumā. Apmierinoša izpilde nozīmē arī to, ka nav bijis regresa attiecībā uz iepriekšējo atskaites punktu un mērķrādītāju sasniegšanu.
- (10) Īrija savu 2022. gada valsts reformu programmu iesniedza 2022. gada 4. maijā un 2022. gada stabilitātes programmu – 2022. gada 29. aprīlī, tādējādi ievērojot Regulas (EK) Nr. 1466/97 4. pantā noteikto termiņu. Lai ņemtu vērā abu programmu savstarpējo saistību, tās izvērtētas vienlaikus. Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 27. pantā, 2022. gada valsts reformu programma atspoguļo arī Īrijas pienākumu divreiz gadā ziņot par panākto progresu atveseļošanas un noturības plāna īstenošanā.

---

<sup>10</sup> ST 11046/2021 INIT; ST 11046/2021 ADD 1.

- (11) Komisija 2022. gada ziņojumu par Īriju publicēja 2022. gada 23. maijā. Tajā novērtēts, kā Īrija ir īstenojusi tai adresētos ieteikumus, ko Padome pieņēma 2019., 2020. un 2021. gadā, un uz atveseļošanas un noturības rezultātu pārskata pamata bija aplūkots, kā Īrija īsteno atveseļošanas un noturības plānu. Balstoties uz minēto analīzi, ziņojumā par valsti bija norādīti trūkumi attiecībā uz tādu problēmjaudājumu risināšanu, kuri nav ietverti vai ir tikai daļēji ietverti atveseļošanas un noturības plānā, kā arī jauni un nupat iezīmējušies problēmjaudājumi, tostarp sakarā ar Krievijas iebrukumu Ukrainā. Tajā bija arī novērtēts Īrijas progress Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanā un Savienības pamatmērķu sasniegšanā nodarbinātības, prasmju un nabadzības mazināšanas jomā, kā arī progress Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā.
- (12) Komisija saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1176/2011 5. pantu izstrādāja padziļināto pārskatu par Īriju un rezultātus publicēja 2022. gada 23. maijā. Komisija secināja, ka Īrijā vairs nepastāv nelīdzsvarotība, kas saistīta ar lielo privāto, valsts sektora un ārējo parādu. Gan pirms pandēmijas sākuma, gan pēc tam ir panākts būtisks progress valsts sektora un privāto parādsaistību, kā arī neto ārējo saistību samazināšanā.

- (13) 2020. gada 20. jūlija ieteikumā <sup>11</sup> Padome ieteica Īrijai, ievērojot vispārējo izņēmuma klauzulu, 2020. un 2021. gadā veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai efektīvi vērstos pret Covid-19 pandēmiju, stiprinātu ekonomiku un atbalstītu tās turpmāko atveseļošanu. Tā arī ieteica Īrijai, kad to pieļaus ekonomiskie apstākļi, īstenot fiskālo politiku, kuras mērķis ir panākt piesardzīgu vidēja termiņa fiskālo stāvokli un nodrošināt parāda atmaksājamību, vienlaikus veicinot investīcijas. Saskaņā ar *Eurostat* validētajiem datiem Īrijas vispārējās valdības budžeta deficīts samazinājās no 5,1 % no IKP 2020. gadā līdz 1,9 % no IKP 2021. gadā. Īrijas fiskālās politikas reakcija atbalstīja ekonomikas atveseļošanu 2021. gadā, savukārt pagaidu ārkārtas pasākumu apmērs samazinājās no 3,3 % no IKP 2020. gadā līdz 2,7 % 2021. gadā. Īrijas 2021. gadā veiktie pasākumi atbilda Padomes 2020. gada 20. jūlija ieteikumam. Valdības 2020. un 2021. gadā noteiktie diskrecionārie budžeta pasākumi lielākoties ir pagaidu pasākumi vai atsvērti ar kompensējošiem pasākumiem. Saskaņā ar *Eurostat* validētajiem datiem Īrijas vispārējās valdības parāds samazinājās no 58,4 % no IKP 2020. gadā līdz 56,0 % no IKP 2021. gadā.

---

<sup>11</sup> Padomes Ieteikums (2020. gada 20. jūlijs) par Īrijas 2020. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Īrijas 2020. gada stabilitātes programmu (OV C 282, 26.8.2020., 39. lpp.).

(14) 2022. gada stabilitātes programmas budžeta prognožu pamatā esošais makroekonomikas scenārijs ir reālistisks. Valdība prognozē, ka reālais IKP 2022. gadā pieaugs par 6,4 % un 2023. gadā – par 4,4 %. Salīdzinājumam – Komisijas 2022. gada pavasara prognozē paredzēts mazāks reālā IKP pieaugums 2022. gadā (5,4 %) un līdzīgs IKP pieaugums 2023. gadā (4,4 %), kam par iemeslu galvenokārt ir prognozes par mazāku privāto patēriņu un mazāku eksportu 2022. gadā. Valdība savā 2022. gada stabilitātes programmā plāno, ka nominālais deficīts samazināsies līdz 0,4 % no IKP 2022. gadā, savukārt 2023. gadā izveidosies pārpalikums 0,2 % apmērā no IKP. Samazinājums 2022. gadā galvenokārt atspoguļo spēcīgo ekonomiskās aktivitātes izaugsmi un lielākās ārkārtas pasākumu daļas atcelšanu. Saskaņā ar 2022. gada stabilitātes programmu sagaidāms, ka vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP 2022. gadā samazināsies līdz 50,1 %, bet 2023. gadā samazināsies līdz 46,3 %. Pamatojoties uz prognozes termiņa datumā zināmajiem politikas pasākumiem, Komisijas 2022. gada pavasara prognozē paredzēts, ka valdības budžeta deficīts 2022. gadā būs 0,5 % no IKP, savukārt 2023. gadā tiks sasniegts pārpalikums 0,4 % apmērā no IKP. Tas atbilst 2022. gada stabilitātes programmā prognozētajai vispārējās valdības bilancei. Komisijas 2022. gada pavasara prognozē plānota līdzīga vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP, proti, 50,3 % 2022. gadā un 45,5 % 2023. gadā. Saskaņā ar Komisijas 2022. gada pavasara prognozi, potenciālās izlaides vidēja termiņa pieauguma aplēse ir 6,6 % (10 gadu vidējais rādītājs). Tomēr minētajā aplēsē nav iekļauta to reformu ietekme, kas paredzētas atveseļošanas un noturības plānā un var palielināt Īrijas potenciālo izaugsmi.

(15) Valdība 2022. gadā pakāpeniski atcēla lielāko daļu pasākumu, kas veikti, reaģējot uz Covid-19 krīzi, – tiek prognozēts, ka pagaidu ārkārtas pasākumu apmērs samazināsies no 2,7 % no IKP 2021. gadā līdz 0,6 % 2022. gadā. Valdības budžeta deficītu ietekmē pasākumi, kuri pieņemti, lai novērstu enerģijas cenu pieauguma ekonomisko un sociālo ietekmi, un kuru apjoms Komisijas 2022. gada pavasara prognozē tiek lēsts 0,2 % apmērā no IKP 2022. gadā un 0,0 % apmērā no IKP 2023. gadā.<sup>12</sup> Minētie pasākumi galvenokārt ietver sociālos pārvedumus trūcīgākajām māsaimniecībām un netiešo nodokļu samazinājumu enerģijas patēriņam. Minētie pasākumi lielākoties ir izziņoti kā pagaidu pasākumi. Tomēr, ja enerģijas cenas saglabāsies augstas 2023. gadā, dažus no minētajiem pasākumiem varētu turpināt. Daži no minētajiem pasākumiem – jo īpaši elektroenerģijas rēķinu samazinājums par visām privātām māsaimniecībām un vispārējie akcīzes nodokļa samazinājumi – nav mērķorientēti. Valdības budžeta deficītu ietekmē arī izmaksas, kas saistītas ar pagaidu aizsardzības piedāvāšanu pārvietotajām personām no Ukrainas; šīs izmaksas Komisijas 2022. gada pavasara prognozē tiek prognozētas 0,1 % apmērā no IKP 2022. gadā un 0,1 % apmērā 2023. gadā<sup>13</sup>.

---

<sup>12</sup> Šie skaitļi atspoguļo kopš 2021. gada rudens veikto pasākumu gada budžeta izmaksu līmeni, ietverot kārtējos ieņēmumus un izdevumus, kā arī – attiecīgā gadījumā – kapitālizdevumu pasākumus.

<sup>13</sup> Tiek pieņemts, ka kopējais no Ukrainas uz Savienību pārvietoto personu skaits līdz 2022. gada beigām pakāpeniski sasniegs 6 miljonus, un viņu ģeogrāfiskais sadalījums tiek lēsts, pamatojoties uz esošās diasporas lielumu, uzņemošās dalībvalsts iedzīvotāju skaita relatīvo apmēru un no Ukrainas pārvietoto personu faktisko sadalījumu visā Savienībā, kāds tas bija 2022. gada martā. Budžeta izmaksas uz vienu personu aplēstas, balstoties uz Komisijas Kopīgā pētniecības centra mikrosimulācijas modeli *Euromod*, ņemot vērā gan naudas pārvedumus, uz kuriem šie cilvēki var būt tiesīgi, gan pabalstus natūrā, piemēram, izglītību un veselības aprūpi.

- (16) Padome savā 2021. gada 18. jūnija ieteikumā ieteica Īrijai 2022. gadā turpināt atbalstošu fiskālo nostāju, kas ietver stimulējošo iedarbību, kuru nodrošina Atveseļošanas un noturības mehānisms, un saglabāt valsts finansētās investīcijas. Tā arī ieteica Īrijai, kad to pieļaus ekonomiskie apstākļi, īstenot fiskālo politiku, kuras mērķis ir panākt piesardzīgu vidēja termiņa fiskālo stāvokli un nodrošināt fiskālo ilgtspēju vidējā termiņā, un vienlaikus veicināt investīcijas, lai vairotu izaugsmes potenciālu.
- (17) Saskaņā ar Komisijas 2022. gada pavasara prognozi un ņemot vērā Īrijas 2022. gada stabilitātes programmā iekļauto informāciju, 2022. gada fiskālā nostāja, kas prognozēta – 0,3 % apmērā no IKP, būs atbalstoša, kā bija ieteikusi Padome <sup>14</sup>. Īrija plāno saskaņā ar Padomes ieteikumu turpināt atbalstu atveseļošanai, izmantojot Atveseļošanas un noturības mehānismu, lai finansētu papildu investīcijas. Tiek prognozēts, ka no Atveseļošanas un noturības mehānisma dotācijām un citiem Savienības fondiem finansēto izdevumu pozitīvā ietekme uz ekonomisko aktivitāti saglabāsies stabila salīdzinājumā ar 2021. gadu. Tiek prognozēts, ka valsts finansētajām investīcijām 2022. gadā būs ekspansīva ietekme uz fiskālo nostāju, kas atbilst 0,3 procentpunktiem no IKP <sup>15</sup>. Tāpēc Īrija plāno saglabāt valsts finansētās investīcijas, kā ieteikusi Padome. Vienlaikus plānots, ka valsts finansēto primāro kārtējo izdevumu (atskaitot jaunus ieņēmumu pasākumus) pieaugumam 2022. gadā būs pamatā neitrāla ietekme uz vispārējo fiskālo nostāju, kas atbilst 0,0 procentpunktiem no IKP. Tas ietver papildu ietekmi (0,2 % apmērā no IKP), ko rada pasākumi ar mērķi novērst enerģijas cenu pieauguma ekonomisko un sociālo ietekmi.

---

<sup>14</sup> Negatīvs rādītājs nozīmē, ka primāro izdevumu pieaugums pārsniedz ekonomikas izaugsmi vidējā termiņā, un liecina par ekspansīvu fiskālo politiku.

<sup>15</sup> Tiek prognozēts, ka citiem valsts finansētajiem kapitālizdevumiem būs neitrāla ietekme, kas atbilst 0,0 procentpunktiem no IKP.

- (18) Komisijas 2022. gada pavasara prognozē fiskālā nostāja 2023. gadā tiek prognozēta +1,8 % apmērā no IKP, pieņemot, ka politika nemainīsies<sup>16</sup>. Ir paredzēts, ka Īrija 2023. gadā turpinās izmantot Atveseļošanas un noturības mehānisma dotācijas, lai finansētu papildu investīcijas atveseļošanas atbalstam. Tiek prognozēts, ka no Atveseļošanas un noturības mehānisma dotācijām un citiem Savienības fondiem finansēto izdevumu pozitīvā ietekme uz ekonomisko aktivitāti saglabāsies stabila salīdzinājumā ar 2022. gadu. Tiek prognozēts, ka valsts finansētajām investīcijām 2023. gadā būs neitrāla ietekme uz fiskālo nostāju, kas atbilst 0,0 procentpunktiem no IKP<sup>17</sup>. Vienlaikus plānots, ka valsts finansēto primāro kārtējo izdevumu (atskaitot jaunus ieņēmumu pasākumus) pieaugumam 2023. gadā būs bremzējoša ietekme uz vispārējo fiskālo nostāju, kas atbilst 1,8 procentpunktiem no IKP. Tas ietver ietekmi, ko rada ar enerģijas cenu pieaugumu saistīto pasākumu pakāpeniska atcelšana (0,2 % apmērā no IKP).
- (19) 2022. gada stabilitātes programmā tiek prognozēts, ka vispārējās valdības budžeta bilance 2024. gadā sasniegs pārpalikumu 1,2 % apmērā no IKP un 1,4 % apmērā līdz 2025. gadam. Līdz ar to tiek plānots, ka vispārējās valdības budžeta deficīts saglabāsies zem 3 % no IKP visā programmas aptvertajā laikā. Šo prognožu pamatā ir pieņēmums par pamatizdevumu pieauguma ierobežošanu 5 % apmērā katru gadu. Saskaņā ar 2022. gada stabilitātes programmu sagaidāms, ka vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP līdz 2025. gadam samazināsies, proti, 2024. gadā saruks līdz 43,8 % un 2025. gadā samazināsies līdz 40,7 %. Saskaņā ar Komisijas analīzi parāda atmaksājamības riski vidējā termiņā šķiet zemi.
- (20) Paredzams, ka pensiju sistēmas kopējais deficīts ilgtermiņā palielināsies, jo pensiju izdevumi pieaugs no 4,6 % no IKP 2019. gadā līdz 7,6 % 2070. gadā. Neatkarīga pensiju komisija izteica vairākus ieteikumus, lai stiprinātu valsts pensiju sistēmas fiskālo stabilitāti.

---

<sup>16</sup> Pozitīvs rādītājs nozīmē, ka primāro izdevumu pieaugums ir zemāks par ekonomikas izaugsmi vidējā termiņā, un liecina par ierobežojošu fiskālo politiku.

<sup>17</sup> Tiek prognozēts, ka citiem valsts finansētajiem kapitālizdevumiem būs neitrāla ietekme, kas atbilst 0,0 procentpunktiem no IKP.

- (21) Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta b) apakšpunktu un minētās regulas V pielikuma 2.2. kritēriju atveseļošanas un noturības plānā ir ietverts plašs savstarpēji pastiprinošu reformu un investīciju kopums ar indikatīvu grafiku īstenošanai, kas jāpabeidz līdz 2026. gada 31. augustam. Tās palīdzēs atrisināt visas ekonomiskās un sociālās problēmas vai ievērojamu to ekonomisko un sociālo problēmu daļu, kuras Padome bija minējusi Īrijai 2019. un 2020. gada Eiropas pusgadā adresētajos ieteikumos, kā arī attiecīgā gadījumā Īrijai līdz atveseļošanas un noturības plāna pieņemšanai adresētajos ieteikumos. Konkrētāk – plānā galvenā uzmanība ir veltīta reformām un investīcijām, kas veicina zaļo un digitālo pārkārtošanos, kā arī aktīvam atbalstam integrācijai darba tirgū un prasmju pilnveidošanai. Investīcijas arī palīdz pasteidzināt tādu publisko investīciju projektu realizēšanu, kas jau sagatavoti īstenošanai, veicināt privātās investīcijas un izmantot tiešākus finansēšanas instrumentus pētniecības un inovācijas sekmēšanai. Turklāt atveseļošanas un noturības plānā ir paredzētas reformas tādās jomās kā sociālie mājokļi un izmaksu ziņā pieejami mājokļi, pensijas, veselības aprūpe un regulatīvie šķēršļi uzņēmējdarbībai, vienlaikus tiek ieviesti pasākumi, kas, paredzams, daļēji risinās problēmas saistībā ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu un nodokļu agresīvu plānošanu.

(22) Paredzams, ka Īrijas atveseļošanas un noturības plāna īstenošana sekmēs turpmāku progresu zaļās un digitālās pārkārtošanās jomā. Klimata mērķu sasniegšanai paredzēto pasākumu izdevumi Īrijā atbilst 42 % no atveseļošanas un noturības plāna kopējā piešķiruma, savukārt digitālo mērķu sasniegšanai paredzēto pasākumu izdevumi – 32 % no atveseļošanas un noturības plāna kopējā piešķiruma. Atveseļošanas un noturības plāna pilnīga īstenošana atbilstoši attiecīgajiem atskaites punktiem un mērķrādītājiem palīdzēs Īrijai ātri atgūties no Covid-19 krīzes radītajām sekām, vienlaikus stiprinot noturību. Lai nodrošinātu atveseļošanas un noturības plāna, kā arī citu, ārpus atveseļošanas un noturības plāna tvēruma esošu ekonomikas un nodarbinātības politiku sekmīgu īstenošanu un rezultātā panāktu plašu līdzatbildību par politiku programmu kopumā, joprojām ir svarīgi sistemātiski iesaistīt sociālos partnerus un citas attiecīgās ieinteresētās personas.

- (23) Īrija vēl nav oficiāli iesniegusi ne Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2021/1060<sup>18</sup> paredzēto partnerības nolīgumu, ne pārējās minētajā regulā paredzētās kohēzijas politikas programmas. Saskaņā ar Regulu (ES) 2021/1060 Īrijai ir jāņem vērā attiecīgie tai adresētie ieteikumi 2021.–2027. gada kohēzijas politikas fondu plānošanā. Tas ir priekšnoteikums no kohēzijas politikas fondiem paredzētā finansiālā atbalsta efektivitātes uzlabošanai un tā pievienotās vērtības maksimizēšanai un vienlaikus veicina koordināciju, savstarpējo papildināmību un saskaņotību starp minētajiem kohēzijas politikas fondiem un citiem Savienības instrumentiem un fondiem. Atvēršanas un noturības mehānisma un kohēzijas politikas programmu sekmīga īstenošana ir atkarīga arī no to šķēršļu novēršanas, kas kavē investīcijas zaļās un digitālās pārkārtošanās un sabalansētas teritoriālās attīstības atbalstam.

---

<sup>18</sup> Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1060 (2021. gada 24. jūnijs), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu Plus, Kohēzijas fondu, Taisnīgas pārkārtošanās fondu un Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondu un finanšu noteikumus attiecībā uz tiem un uz Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu, Iekšējās drošības fondu un Finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai (OV L 231, 30.6.2021., 159. lpp.).

- (24) Papildus ekonomiskajiem un sociālajiem problēmjaudājumiem, kuru risināšana paredzēta atveseļošanas un noturības plānā, Īrijā ir vairāki papildu problēmjaudājumi, kas saistīti ar aprites ekonomiku un notekūdeņiem. Atkritumu rašanās apmērs Īrijā ir gandrīz par 25 % lielāks nekā vidējais Savienības rādītājs, kā rezultātā Īrija ir piektā lielākā sadzīves atkritumu radītāja Savienībā uz vienu iedzīvotāju. Pēdējos gados ir palēninājies progress reciklēšanas rādītāju palielināšanā, vienlaikus ir ievērojami pieaudzis atkritumu incinerācijas apmērs. Materiālu apritīga izmantošana Īrijā 2020. gadā sasniedza 1,8 %, kas ir krietni mazāk par vidējo Savienības rādītāju (12,8 %). Īrijā ir vajadzīgs vairāk stimulu un investīciju, lai īstenotu vērienīgāku stratēģiju atkritumu un aprites ekonomikas jomā, vienlaikus nepieļaujot pārmērīgas atkritumu incinerācijas jaudas izveidi. Ir vajadzīgi lielāki centieni tādu aprites uzņēmējdarbības modeļu atbalstam, ar kuriem tiek aptverts viss materiālu dzīves cikls, lai samazinātu atkritumu apmēru un pazeminātu resursu patēriņu. Kaut arī ir panākts zināms progress investīciju veicināšanā notekūdeņu apsaimniekošanā, tomēr mazāk nekā 50 % no notekūdeņiem Īrijā tiek attīrīti saskaņā ar Savienības tiesību aktiem. Visbūtiskāko kaitējumu virszemes ūdeņu kvalitātei Īrijā izraisa pārmērīgs barības vielu daudzums gan neattīrītajos notekūdeņos, gan lauksaimniecībā. Ir vajadzīgi ievērojami infrastruktūras atjauninājumi, kā arī stingrāka pieeja attiecībā uz lauksaimnieciskās darbības izraisītā ūdens piesārņojuma kontroli. Pienācīga notekūdeņu infrastruktūra ir arī ļoti būtiska, lai uzlabotu visas sabiedrības dzīves apstākļus un veselības stāvokli. Turklāt pienācīga notekūdeņu infrastruktūra palīdz uzlabot reģionālo attīstību, rada ilgtspējīgu izaugsmi un darbvietas un nāk par labu tūrismam.
- (25) Pamatojoties uz Savienības valstu vai to valdību vadītāju pilnvarojumu, kas formulēts Versaļas deklarācijā, ir sagatavots Komisijas priekšlikums *REPowerEU* plānam, kura mērķis ir pēc iespējas drīz izbeigt Savienības atkarību no fosilo degvielu importa no Krievijas. Tālab Komisija plāno dialogā ar dalībvalstīm apzināt piemērotākos projektus, investīcijas un reformas valstu, reģionālā un Savienības līmenī. Šo pasākumu mērķis ir samazināt vispārējo atkarību no fosilajām degvielām un pārorientēt fosilo degvielu importu prom no Krievijas.

(26) Saskaņā ar 2020. gada datiem Īrija neimportē no Krievijas nedz jēlnaftu, nedz gāzi. Īrijas atkarība no Krievijas ogleņiem (22 % no ogļu importa) ir mazāka nekā vidējais Savienības rādītājs, un cietās fosilās degvielas īpatsvars energoresursu struktūrā (7,6 %) arī ir zemāks par vidējo Savienības rādītāju. Kaut arī Īrijas atkarība no Krievijas naftas un gāzes ir mazāka nekā vidējais Savienības rādītājs, tomēr pašreizējā ģeopolitiskā situācija un augstās energoresursu cenas palielina nepieciešamību Īrijai pastiprināt savus centienus sasniegt atjaunīgo energoresursu mērķrādītājus, kas noteikti nacionālajā enerģētikas un klimata plānā. Īrijas klimata rīcības plānā ir ietverts vērienīgs mērķis pārveidot līdz 2030. gadam valsts energosistēmu. Tas ļaus Īrijai 2018.–2030. gada laikposmā samazināt kopējās siltumnīcefekta gāzu emisijas par 51 %. Nepieciešamās reformas un šīs pārveides mērogs būs ievērojami, ietverot gan vajadzīgo publisko un privāto investīciju piesaistīšanu, gan saistību laicīgu īstenošanu. Īrijas enerģētikas infrastruktūra ir visaptveroši jāmodernizē, lai pilnībā izmantotu atjaunīgo energoresursu sniegtās priekšrocības un sasniegtu Īrijas mērķus klimata jomā. Tāda investīciju satvara izveide, kas atvieglo un stimulē investīcijas pārejā uz zaļo enerģiju, būs ļoti svarīga, lai samazinātu atkarību no fosilajām degvielām. Attiecībā uz atjaunīgiem energoresursiem – vēl aizvien pastāv problēmas plānošanas un atļauju sistēmā, jo īpaši saistībā ar atļauju procedūru plānošanas garo ilgumu un garajām un dārgajām pārsūdzības procedūrām. Plānošanas un atļauju sistēmas efektivitātes uzlabošana, kas panākams, nodrošinot to, ka visos plānošanas procedūru posmos ir pieejami pienācīgi resursi, un racionalizējot vispārējo satvaru, varētu paātrināt liela mēroga attīstības projektus, tādējādi paātrinot zaļo pārkārtošanos. Turklāt sastrēgumu samazināšanai ļoti svarīgi būs paplašināt un uzlabot elektrotīklu un veicināt infrastruktūru svarīgos punktos, kā arī uzlabot tīkla stabilitāti. Konkrēti – jauni elektroenerģijas pārvades starpsavienojumi ar kaimiņvalstīm palīdzēs panākt lielāku energoapgādes drošību. Būs arī vajadzīga uzglabāšanas jaudas palielināšana un plaša elektrotransportlīdzekļu uzlādes punktu izvēršana. Turklāt atjaunīgā ūdeņraža valsts stratēģijas izstrāde arī palīdzētu dažādot energoresursu struktūru.

- (27) Energoefektivitātes pasākumiem būs būtiska loma enerģijas patēriņa samazināšanā. Ir vajadzīgi lieli enerģijas ietaupījumi, lai sasniegtu ne tikai Īrijas mērķus klimata jomā, bet arī Savienības mēroga mērķrādītāju – samazināt neto siltumnīcefekta gāzu emisijas par 55 %. Kaut arī klimata rīcības plāna īstenošana norit labi, tomēr Īrija līdz šim ir atpalikusi no citām valstīm siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājuma ziņā. Piemērojot principu “energoefektivitāte pirmajā vietā” un panākot ēkās būtiskus enerģijas ietaupījumus, Īrija varētu samazināt savu atkarību no enerģijas importa. Lielāks elektrotransportlīdzekļu īpatsvars nozīmētu to, ka varētu izmantot valstī uz vietas ražoto elektroenerģiju, nevis būt atkarīgiem no degvielu importa. Tā kā klimata rīcības plānā ir ietverts mērķis, saskaņā ar kuru līdz 2030. gadam uz Īrijas ceļiem jābūt vienam miljonam elektrotransportlīdzekļu, ir vajadzīga elektrouzlādes punktu izvēršana ievērojamā apmērā. Lai Īrija atbilstu "Gatavi mērķrādītājam 55 %" mērķiem, būs vēl vairāk jāpalielina ieceru vērienīgums attiecībā uz siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu un atjaunīgo energoresursu un energoefektivitātes rādītāju paaugstināšanu.
- (28) Paātrināta pārkārtošanās uz klimatneitralitāti un atteikšanās no fosilajām degvielām vairākās nozarēs radīs ievērojamas pārstrukturēšanas izmaksas, taču, lai mazinātu pārkārtošanās sociālekonomisko ietekmi vissmagāk skartajos reģionos, Īrija var kohēzijas politikas ietvaros izmantot Taisnīgas pārkārtošanās mehānismu. Turklāt, lai uzlabotu nodarbinātības iespējas un stiprinātu sociālo kohēziju, Īrija var izmantot Eiropas Sociālo fondu Plus, kas izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1057 <sup>19</sup>.
- (29) Padome ir izskatījusi 2022. gada stabilitātes programmu, ņemot vērā Komisijas veikto novērtējumu, un tās atzinums <sup>20</sup> ir atspoguļots 1. ieteikumā.

---

<sup>19</sup> Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1057 (2021. gada 24. jūnijs), ar ko izveido Eiropas Sociālo fondu Plus (ESF+) un atceļ Regulu (ES) Nr. 1296/2013 (OV L 231, 30.6.2021., 21. lpp.).

<sup>20</sup> Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1466/97 5. panta 2. punktu.

(30) Ņemot vērā ciešās savstarpējās saiknes starp eurozonas dalībvalstu tautsaimniecībām un to kolektīvo devumu ekonomiskās un monetārās savienības darbībā, Padome eurozonas dalībvalstīm ieteica rīkoties, tostarp izmantojot atveseļošanas un noturības plānus, lai īstenotu 2022. gada ieteikumā par eurozonu izklāstītos ieteikumus. Attiecībā uz Īriju tas ir jo īpaši atspoguļots 1. un 2. ieteikumā,

AR ŠO IESAKA Īrijai 2022. un 2023. gadā rīkoties šādi.

1. Nodrošināt, ka 2023. gadā valsts finansēto primāro kārtējo izdevumu pieaugums atbilst kopumā neitrālai politikas nostājai, ņemot vērā to, ka turpinās pagaidu un mērķorientēta atbalsta sniegšana pret energocenu kāpumu visneaizsargātākajām māsaimniecībām un uzņēmumiem, kā arī personām, kas bēg no Ukrainas. Būt gatavai kārtējos izdevumus pielāgot mainīgajai situācijai. Palielināt publiskās investīcijas, kas sekmēs zaļo un digitālo pārkārtošanos un enerģētisko drošību, ņemot vērā *REPowerEU* iniciatīvu, tostarp, izmantojot Atveseļošanas un noturības mehānismu un citus Savienības fondus.. Laikposmā pēc 2023. gada īstenot fiskālo politiku, kuras mērķis ir panākt piesardzīgu vidēja termiņa fiskālo stāvokli. Risināt ar vecumu saistīto pensijas izdevumu paredzamo pieaugumu, nodrošinot valsts pensiju sistēmas fiskālo stabilitāti.
2. Turpināt atveseļošanas un noturības plāna īstenošanu, ievērojot Padomes 2021. gada 8. septembra īstenošanas lēmumā iekļautos atskaites punktus un mērķrādītājus. Iesniegt 2021.–2027. gada kohēzijas politikas plānošanas dokumentus, lai būtu iespējams noslēgt sarunas ar Komisiju un pēc tam sākt to īstenošanu.
3. Koncentrēt centienus uz aprites ekonomikas veicināšanu. Konkrēti – attīstīt infrastruktūru un izstrādāt politikas pasākumus, lai novērstu atkritumu rašanos un palielinātu atkārtoti izmantota un reciklēta satura apmēru, kā arī izstrādātu efektīvāku sistēmu reciklējamo atkritumu, tostarp bioloģiski noārdāmo atkritumu, dalītai savākšanai. Veicināt drošākas un tīrākas notekūdeņu attīrīšanas ķēdes.

4. Samazināt vispārējo atkarību no fosilajām degvielām. Paātrināt atjaunīgās enerģijas, it īpaši atkrastes vēja enerģijas, izvēršanu, tostarp ieviešot reformas, kuru mērķis ir uzlabot plānošanas un atļauju sistēmas efektivitāti, jo īpaši saīsinot procedūru ilgumu. Modernizēt enerģētikas infrastruktūru, tostarp uzglabāšanas jomā, un uzlabot tīkla stabilitāti. Nodrošināt ēku pamatīgas modernizācijas ātru īstenošanu. Paātrināt transporta elektrifikāciju, tostarp uzstādot uzlādes iekārtas.

Briselē,

*Padomes vārdā –*

*priekšsēdētājs*

---